

ZARZĄDZENIE NR
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH
z dnia2010r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piekielko Szkuckie”

Na podstawie art. 19 ust 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j z 2009 r. Dz. U. Nr 151/1220) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Piekielko Szkuckie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych naturalnych form skałkowych zbudowanych ze zlepieńców dolnojurajskich oraz ekosystemu leśnego z pomnikowymi dębami i sosnami z całym bogactwem gatunkowym flory i fauny.

2. Wskazuje się następujące przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1:

- 1) skałki rezerwatu „Piekielko Szkuckie” są jedną z bardzo nielicznych i największą w regionie grupą skałkową zbudowaną ze zlepieńców;
- 2) Przyroda nieożywiona rezerwatu cechuje się wysokimi wartościami estetycznymi przejawiającymi się jako walory krajobrazowe skałek i związanej z nimi roślinności;
- 3) faza rozwojowa drzewostanu, jego kondycja zdrowotna, tempo rozpadu oraz zdolność do naturalnego odnawiania się drzew;
- 4) skład gatunkowy flory i fauny;
- 5) narażenie rezerwatu na antropopresję, a w szczególności wynikającą z udostępnienia dla celów dydaktycznych, edukacyjnych i turystycznych;
- 6) zapewnienie możliwości zrównoważonego wykorzystania edukacyjnego, turystycznego i rekreacyjnego osoblności przyrody rezerwatu „Piekielko Szkuckie”.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków zawiera załącznik Nr1 do rozporządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji zawiera załącznik Nr 2 do rozporządzenia.

§ 6. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz określenie sposobów ich udostępniania zawiera załącznik Nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. Wprowadza się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, obszar rezerwatu winien być enklawą, w której nie należy lokalizować przedsięwzięć liniowych, w tym sieci energetycznych, wyciągów i kolei linowych;
- 2) wszelkie przedsięwzięcia, a w szczególności mogące znacząco oddziaływać na środowisko powinny być lokalizowane w sposób gwarantujący brak negatywnego oddziaływania na rezerwat;
- 3) na rysunkach planów należy nanieść granice rezerwatu.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do Zarządzenia Nr Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 2010r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piekietko Szkuckie”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1	Sukcesja wtórna, zarastanie skałek i ich otoczenia	Stale i systematyczne przeciwdziałanie zarastaniu, eliminacja gatunków krzewów i drzew z powierzchni skałek i szczelin oraz do 5 m od nich, usuwanie krzewów i drzew zasłaniających niektóre skałki od strony południowej, usuwanie złomów i wywrotów
2	Wpływ turystycznego i edukacyjnego użytkowania rezerwatu, niszczenie skałek i degradacja zbiorowisk roślinnych	Zwiększenie nadzoru nad rezerwatem, szczególnie w okresie letnim. Przeciwdziałanie zbaczaniu ze szlaków turystycznych poprzez utrzymanie ich drożności – usuwanie z udostępnionych ścieżek złomów, wywrotów, drzew zawieszonych i fragmentów leżaniny
3	Wnikanie gatunków obcych florze rezerwatu i Polski	Stała i systematyczna ich eliminacja
4	Oddziaływanie drogi publicznej oraz ruchu pieszego i pojazdów	Utrzymywanie zwartej strefy zakrzewień w pasie przydrożnym
5	Zaśmiecanie	Zwiększenie nadzoru nad rezerwatem. Stałe i systematyczne sprzątanie

Załącznik Nr 2

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Zadania szczegółowe dotyczące poszczególnych pododdziałów

Lp.	Lokalizacja działań ochronnych	Pow. w m ²	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych
1	130n	3000	Zachowanie naturalnych form skalnych w rezerwacie w optymalnym stanie. Przeciwdziałanie wtórnej sukcesji	<ol style="list-style-type: none">1. Usunięcie krzewów i drzew / złomów i wywrotów z skałek, także do 5 m od nich. Usunięcie krzewów i drzew zastępujących grupę skałek (2-7 oraz 20,21,23,25) od strony południowej z pozostawieniem pojedynczych do odnowy lasu2. Utrzymanie drożności ścieżki dydaktycznej szlaków turystycznych - usuwanie złomów, wywrotów i fragmentów leżaniny3. Pozostawienie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości posuszu jałowego, złomów i wywrotów oraz materiału pozyskanego w wyniku prac wymienionych w pkt. 1,2 z wyjątkiem powierzchni skałek, także do 5 m od nich
2	130n (cała powierzchnia pododdziału)	25000	Zachowanie naturalnego fragmentu lasu z całym bogactwem gatunkowym biocenozy leśnej rezerwatu. Ochrona przed przypadkowymi zmianami wywołanymi działalnością człowieka. Uporządkowanie ruchu turystycznego, Zachowanie stanowisk roślin i zwierząt chronionych	<ol style="list-style-type: none">1. TP, trzebież późna w 4 nawrotach co 5 lat (głównie Gb 40 m³/ha2. Utrzymanie drożności ścieżki dydaktycznej - usuwanie złomów, wywrotów i fragmentów leżaniny.3. Pozostawienie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości posuszu jałowego, złomów i wywrotów oraz materiału pozyskanego w wyniku prac wymienionych w pkt. 1,2 z wyjątkiem powierzchni skałek i ich otoczenia, do 5 m od nich
3	130n	7500	Zachowanie naturalnego fragmentu lasu z całym bogactwem gatunkowym biocenozy leśnej rezerwatu. Ochrona przed przypadkowymi zmianami wywołanymi działalnością człowieka. Zachowanie stanowisk roślin i zwierząt chronionych	<ol style="list-style-type: none">1. Redukcja podszytu do 20%2. Pozostawienie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości posuszu jałowego, złomów i wywrotów oraz materiału pozyskanego w wyniku prac wymienionych w pkt. 1
4.	130n	20000	Zachowanie naturalnego fragmentu lasu z całym bogactwem gatunkowym biocenozy leśnej rezerwatu. Ochrona przed przypadkowymi zmianami wywołanymi działalnością człowieka. Przyspieszenie procesu renaturalizacji lasu. Zachowanie stanowisk roślin i zwierząt chronionych	<ol style="list-style-type: none">1. Posażenie Bk, Jd i Db2. Zachowanie bez posadzeń powierzchni skałek i ich otoczenia, także ścieżki dydaktycznej i punktu obserwacyjnego

Zadania ogólne dotyczące całego rezerwatu

Lp.	Zadania ochronne	Sposób wykonania zadania ochronnego	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Ocena przewidywanych skutków planu, szacunkowe koszty realizacji
1.	Ustawienie 7 tablic „Rezerwat przyrody” na granicy rezerwatu	Lokalizacja 7 tablic w miejscach wskazanych na „Mapie zabiegów...”	Nadleśnictwo Ruda Maleniecka		
2.	Ustawienie tablicy z opisem rezerwatu	Lokalizacja w miejscu wskazanym na „Mapie zabiegów...”;	Nadleśnictwo Ruda Maleniecka		
3	Organizacja punktu obserwacyjnego (poniżej skałek 5-7)	Według informacji podanych w „Planie...”	Nadleśnictwo Ruda Maleniecka		
4.	Wyznaczenie otuliny rezerwatu (pas szerokości 50 m wokół granic północnej i wschodniej)		Nadleśnictwo Ruda Maleniecka		
5.	Wzmóc nadzór nad rezerwatem uniemożliwiający kradzieże drewna, a także dewastację skałek i roślinności. Przeciwdziałać paleniu ognisk w rezerwacie		Nadleśnictwo Ruda Maleniecka	Cały rok ale szczególnie w sezonie wiosenno-letnim	
6	Usuwanie gatunków roślin obcych florze rezerwatu i Polski, na przykład grochodrzew i dąb czerwony	Drzewa i podrostry usuwać zimą, siewki i podszyt przez cały rok	Nadleśnictwo Ruda Maleniecka	Systematycznie, w miarę potrzeby	
7.	Systematyczne sprzątanie rezerwatu	Proponuje się włączenie do akcji młodzież szkolną, organizacje społeczne, itd.	Różne jednostki pod nadzorem Nadleśnictwa Ruda Maleniecka	W miarę potrzeby	
8	Oznakowanie drzew granicznych rezerwatu	Zgodnie z instrukcją	Nadleśnictwo Ruda Maleniecka		

Załącznik Nr 3

Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz określenie sposobów ich udostępniania.

Lp.	Cel udostępniania	Obszary i miejsca udostępniane	Sposoby udostępniania
1	Edukacyjny, turystyczny i rekreacyjny	Ścieżka dydaktyczna oraz punkt obserwacyjny	Ścieżka dydaktyczna ogólnodostępna bez ograniczeń
2	Badania naukowe	Cały obszar rezerwatu	Udostępnienie do celów naukowych -zgoda wojewody na prowadzenie badań.

III Uzasadnienie merytoryczne projektu.

Zgodnie z art. 18 i 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) dla rezerwatów przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ochrony ustanawiany jest w drodze rozporządzenia wojewody na okres 20 lat (art.20, ust.1). Celem ochrony obowiązującym w rezerwacie przyrody „Piekielko Szkuckie”, zgodnie z Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 czerwca 1995 r. jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych form skałkowych zbudowanych ze zlepieńców dołno jurajskich oraz ekosystemu leśnego z pomnikowymi dębami i sosnami wraz z całym bogactwem gatunkowym fauny i flory.

Zadania ochronne określone w planie ochrony mają na celu utrzymanie walorów przyrodniczych oraz osiągnięcie celów ochrony obowiązujących w rezerwacie. Rodzaj i zakres zabiegów ochronnych ustalono w oparciu o diagnozę stanu przyrody rezerwatu, biorąc pod uwagę dynamikę procesów przyrodniczych, stwierdzone zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne przyjmując, że działania te wspomagać będą jedynie, w razie konieczności, naturalne procesy przyrodnicze. Plan ochrony, będący przedmiotem niniejszego rozporządzenia został przygotowany na podstawie dokumentacji stanu przyrody rezerwatu „Piekielko Szkuckie” sporządzonej w roku 2009, z uwzględnieniem wymagań art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody. (Dz. U. Nr 94, poz. 794). Także zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału społeczeństwa na zasadach określonych w art. 39 ustawy z dnia 3.10.2008 r., o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z procedurą określoną w ww. Rozporządzeniu i Ustawie, fakt przystąpienia do sporządzenia planu ochrony rezerwatu przyrody „Piekielko Szkuckie” podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz w prasie lokalnej, a także poinformowanie jednostek samorządu terytorialnego, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody. W tym trybie otrzymano uwagi które uznano za zasadne i wykorzystano w opracowaniu „Planu...”. Zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt. 2 cytowanej ustawy, projekt planu uzyskał także pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody. Projekt przedmiotowego rozporządzenia został, zgodnie z art. 19 ust. 4 ww. ustawy o ochronie przyrody, uzgodniony przez Ministra Środowiska.

Przeprowadzenie działań ujętych w planie ochrony wynika z następujących przyczyn:

1. Trzebież późna ma na celu stworzenie optymalnych warunków sprzyjających rozwojowi istniejącego podrostu oraz doprowadzenie do utworzenia drzewostanu o zróżnicowanej strukturze gatunkowej i wiekowej. Skład gatunkowy drzewostanu nie jest zgodny z siedliskiem.
2. Melioracje agrotechniczne, redukcje podszytu zaplanowano na powierzchniach gdzie zachodzi konieczność częściowej eliminacji pojawiającego się odnowienia, celem zapewnienie jego różnorodności gatunkowej pozostającej w związku z siedliskiem.
3. Całkowite usunięcie krzewów i drzew odnosi się do powierzchni skałek, szczelin skalnych i najbliższego otoczenia (około 5 m od nich), dotyczy też odsłonięcie skałek opisanych numerami 2-7 oraz 20,21,23 i 25 od strony południowej. Zabieg ten ma przeciwdziałać degradacji form skalnych przez krzewy i drzewa, także ich systemy korzeniowe.
4. Zapewnienie właściwej organizacji ruchu turystycznego. W celu realizacji powyższego zadania planuje się organizację punktu informacyjnego z tablicą informacyjną o przedmiocie i celach ochrony rezerwatowej. Pozwoli to na zminimalizowanie degradacji form skalnych oraz przyległych zbiorowisk roślinnych i jednocześnie przyczyni się do realizacji celów edukacyjnych. Zakłada się, że w ten sposób nastąpi ukierunkowanie ruchu turystycznego i zostanie także ograniczone jego oddziaływanie na przyrodę rezerwatu.
5. Pozostawienie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu masy drewna pozyskanego w wyniku melioracji agrotechnicznych z powierzchni skałek i ich otoczenia (po okorowaniu) oraz całości posuszu liściastego i jałowego posuszu iglastego. Pozostawienie w rezerwacie ww. masy drzewnej ma na celu ochronę bioróżnorodności flory i fauny związanej z martwym drewnem. Martwe drzewa stanowią doskonałą bazę pokarmową dla wielu gatunków organizmów.

Wykonanie ww. zabiegów jest niezbędne do zachowania przedmiotu i realizacji celu ochrony.

Plan ochrony przewiduje możliwość wykorzystania turystycznego i dydaktycznego rezerwatu z zastrzeżeniem, że trasa zwiedzania rezerwatu nie przyczyni się do dalszej degradacji form skalnych i roślinności. Dla utrzymania drożności szlaku i usunięcia potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa osób zwiedzających ten teren przewidziano możliwość usuwania złomów, wywrotów i fragmentów leżaniny powalonych na ścieżkę.

Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów sportowych, a także miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

W stosunku do stanowisk gatunków grzybów, roślin i zwierząt ochrona polegać będzie na utrzymaniu właściwego stanu siedliska przyrodniczego, z zachowaniem naturalnych powiązań pomiędzy poszczególnymi ekosystemami. Utrzymanie w stanie możliwie niezmiennym wszystkich typów siedlisk jakie wykształciły się na terenie rezerwatu, powinno zagwarantować zachowanie wszystkich związanych z nimi gatunków grzybów, roślin i zwierząt.

IV Przewidywane skutki finansowe związane z wprowadzeniem w życie projektu.

Realizacja zadań zawartych w przedmiotowym planie ochrony będzie finansowana, ze środków budżetu państwa przekazywanych Lasom Państwowym w ramach dotacji celowych, zgodnie art. 54 pkt. 5 ustawy o lasach z 28 września 1991r. i rozliczana w ramach gospodarki rezerwatowej w skali całego Nadleśnictwa.

Wejście w życie rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piekiełko Szkuckie” będzie wiązało się z ponoszeniem kosztów na oznakowanie terenu i odnawianie, co około 5 lat, tablic informacyjnych o poddaniu pod ochronę. Środki finansowe na realizację tego typu zadań są corocznie zabezpieczane w budżecie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.